

PAOLO GIORDANO

Tasmania

แทสเมเนีย

เปาโล จอร์ดาโน เขียน
นันทวรรณ ชาญประเสริฐ แปล

อ่านอีตาเลีย

Paolo Giordano

Tasmania

© 2022 Giulio Einaudi editore

This edition published in agreement with the Proprietor through MalaTesta Literary Agency, Milan

Thai translation copyright © 2025 by Nuntawan Chanprasert

All rights reserved

แทสเมเนีย

เปาโล จอร์ดาโน เขียน

นันทวรรณ ชาญประเสริฐ แปล

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์อ่านอิตาลี, กรุงเทพมหานคร

ธารนารีน อังคศุภกรกุล ผู้จัดการ

เสกขศิลป์ ศรีสุขสันต์ บรรณาธิการ

วิลาวัณย์ โพธิ์ปี รูปเล่ม

Lorenzo Ceccotti วาดภาพปก

antizeptic ออกแบบปก

พิมพ์ครั้งแรก ตุลาคม 2568

www.readingitaly.store

info@readingitaly.it

Facebook | X | Instagram: ReadingItaly

พิมพ์ที่ บริษัทภาพพิมพ์ จำกัด

จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย บริษัท รัตดี ดิสทริบิวชั่น จำกัด

ISBN 978-616-94921-1-5

ราคา 340 บาท

การแปลหนังสือเล่มนี้ได้รับเงินสนับสนุนจากกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศของอิตาลี

Questo libro è stato tradotto grazie a un contributo per la traduzione assegnato dal Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale italiano.

แกสเมเนีย

คุณเห็นด้วยไหมว่าเวลาเปลี่ยนไปแล้ว

BRIGHT EYES, *Clairaudients (Kill or Be Killed)*

สารบัญ

7	ภาคแรก หากถึงวันสิ้นโลก
131	ภาคสอง เมฆ
255	ภาคสาม รังสี

ภาคแรก

หากถึงวันสิ้นโลก

พฤศจิกายน 2015 ผมบังเอิญได้ไปปารีสเพื่อเข้าร่วมการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยภาวะฉุกเฉินด้านภูมิอากาศ ที่ผมบอกว่าบังเอิญไม่ใช่เพราะผมไม่ได้เป็นคนเสาะแสวงหาโอกาสนั้นเอง ตรงกันข้ามเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ผมเฝ้าขบคิดและตามอ่านมาระยะหนึ่งแล้ว แต่ถึงจะไม่มีการประชุมเกี่ยวกับภูมิอากาศ ผมก็คงหาข้ออ้างอย่างอื่นที่จะไม่อยู่บ้าน เช่น ปัญหาความขัดแย้งที่มีการใช้อาวุธ วิกฤตด้านมนุษยธรรม หรือเรื่องน่ากังวลใจอะไรสักอย่างที่แตกต่างกันและใหญ่กว่าเรื่องของผม เพื่อว่าผมจะได้จมอยู่กับมัน บางทีการที่พวกเราบางคนหมกมุ่นอยู่กับเรื่องภัยพิบัติที่กำลังจะเกิด หรือมักสนใจโศกนาฏกรรมต่างๆ โดยเข้าใจผิดว่ามันเป็นเรื่องสูงส่ง ซึ่งดูเหมือนจะเป็นหัวใจของเรื่องราวที่ผมกำลังจะเล่านี้ อาจเป็นเพียงเพราะว่า ในทุกอย่างก้าวอันยุ่งยากและซับซ้อนเกินไปของชีวิต เราจำเป็นต้องหาสิ่งที่ยุ่งยากและซับซ้อนกว่าเร่งด่วนกว่า เป็นภัยอันตรายร้ายแรงกว่า เพื่อเป็นที่ให้เราได้บรรเทาความทุกข์ส่วนตัว และเป็นไปได้ว่า ในเรื่องราวต่างๆ เหล่านี้ ความสูงส่งไม่เกี่ยวอะไรด้วยเลย

สถานการณ์ในช่วงนั้นค่อนข้างแปลก ผมกับภรรยาพยายามจะมีลูกด้วยกันอยู่หลายรอบ ลองแล้วลองอีกอยู่ราวสามปี ต้องผ่านการตรวจรักษาด้วยวิธีที่น่าอัปยศมากขึ้นเรื่อยๆ แต่ผมควรต้องบอกให้ชัดเจนไปว่า ส่วนใหญ่แล้วเป็นภรรยาผมที่ต้องผ่านการตรวจรักษา เพราะเมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง ผมได้เล่นบทผู้ชมที่ทุกข์ใจเสียมากกว่า เรามุ่งมั่นอย่างไม่ลืมหูลืมตา ท่วมเงินไปจำนวนไม่น้อย แต่ก็ไร้ผล ไม่ว่าจะฉีดโกนาโดโทรปิน ทำเด็กหลอดแก้ว หรือแม้กระทั่งเดินทางไปต่างประเทศอย่างสิ้นหวังถึงสามครั้ง โดยไม่ปรึกษาบอกใครเลย ในความล้มเหลว

ซ้ำแล้วซ้ำเล่าฉันมีสารอันชัดเจนจากเบื่องบน มันบอกเราว่า สิ่งต่างๆ ทั้งหลายนี้ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของชะตาชีวิตพวกคุณ และเนื่องจากว่าผมปฏิเสธที่จะยอมรับ โลกเรนาจึงตัดสินใจแทนผม คั่นหนึ่ง เมื่อเธอร้องให้ จนน้าตาแห้งเหือด หรืออาจไม่ได้ร้องเลย (ผมไม่มีวันรู้) เธอบอกผมว่า ไม่เอาอีกแล้ว เธอพูดแค่นี้ ไม่เอาอีกแล้ว ผมจึงพลิกตัวนอนตะแคง หันหลังให้เธอ ปล่อยให้ความโกรธทวีขึ้นเรื่อย ๆ เพราะผมรู้สึกว่าคุณตัดสินใจอยู่ฝ่ายเดียว อย่างไรเหตุผล

ในช่วงเวลานั้น ภัยพิบัติส่วนตัวเล็กๆ ของผมมีความสำคัญต่อผม มากกว่าภัยพิบัติของโลก มากกว่าการสะสมของก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ ธารน้ำแข็งละลาย หรือระดับน้ำทะเลสูงขึ้น ผมขอไปทางหนังสือพิมพ์ *โคร์ริแยะเร เดลลา เซรา* ให้ส่งผมไปเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศที่ปารีส แม้ว่าจะเลยกำหนดการยื่นใบสมัครแล้วก็ตาม เหนืออื่นใดคือเพื่อจะได้ไปเสียให้พ้นๆ ผมถึงกับต้องอ้อนวอนพวกเขา ราวกับว่าไม่อาจพลาดการประชุมครั้งนั้นได้ ทางหนังสือพิมพ์เพียงต้องจ่ายค่าตัวเครื่องบินและค่าตอบแทนสำหรับบทความที่ผมจะเขียนเท่านั้น ส่วนเรื่องที่พิก ผมจะไปขอนแก่นบ้านเพื่อน

จูลิโอเช่าอะพาร์ตเมนต์มีดๆ อยู่ในเขต 14 บนถนนเดอลาแกเต “ถนนแห่งความร่ำรวยหรือ” ผมถามเขาขณะเดินเข้าไป “มันไม่เข้ากับนายเท่าไรเลยนะ”

“ใช่ เพราะฉะนั้นนายก็ไม่ควรจะหวังอะไรมาก”

เมื่อหลายปีก่อน เราเคยเช่าอะพาร์ตเมนต์อยู่ด้วยกันที่เมืองโครีโน จูลิโอเป็นนักศึกษาไกลบ้าน ส่วนผมเป็นผู้มีสิทธิพิเศษที่อยากจะหาประสบการณ์ในการใช้ชีวิตนอกบ้านเป็นครั้งแรก แม้ว่าแค่นั่งรถเมล์ครึ่งชั่วโมงก็ถึงบ้านพ่อกับแม่แล้วก็ตาม จูลิโอแตกต่างจากผม หลังจบปริญญาตรี เขายังเรียนฟิสิกส์ต่อ และเปลี่ยนที่เรียนมากมายหลายแห่ง แต่ทุกแห่งอยู่ในยุโรป เพราะเขาจงเกลียดจงชังการเมืองของสหรัฐอเมริกา

ระหว่างนั้นเขาแต่งงานแล้วก็แยกทางกับภรรยา มีลูกชายหนึ่งคน
สุดท้ายเขามาลงเอยที่ฝรั่งเศส โดยได้รับทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเอกอล
ปอลีเทคนิค เพื่อศึกษาเกี่ยวกับโมเดลความโกลาหลที่ใช้ในทางการเงิน

เมื่อค่าเรกนิพาสตาจันโตแบบคนวัยยี่สิบกว่าๆ โดยไม่ได้จัดโต๊ะ
ผมเล่าให้เขาฟังถึงเหตุผลของการมาปารีส ผมหมายถึงเหตุผลอย่างเป็นทางการ จูลิโอหาหนังสือบนชั้น “เล่มนี้น่าจะเคยอ่านหรือยัง”

ผมตอบว่ายัง พลังใช้นิ้วหัวแม่มือกรีดขอบหนังสือ “ล่มสลาย¹”
ผมพิมพ์ชื่อหนังสือ “ดูเหมาะสมมาก”

“มันมีมุมมองเกี่ยวกับการสูญพันธุ์ที่น่าสนใจ นายเอาไปอ่านสิ”

คำว่า “สูญพันธุ์” วนเวียนอยู่ในหัวผมครู่หนึ่ง เสมือนเป็นตราบอก
ชะตากรรมส่วนตัว ผมเก็บงานขณะที่จูลิโอเล่าคร่าวๆ เกี่ยวกับอาเดรียโน
ตอนนี้เขาอายุสี่ขวบแล้ว ผมรู้สึกง่วงขึ้นมาเล็กน้อยเพราะคาร์โบไฮเดรต
ที่กินเข้าไป แต่เรตีมไวน์หมดแล้ว เลยออกไปดื่มต่อข้างนอก

นอกบ้าน ปรีศดูดำมืดอยู่ภายใต้การคุ้มกันของกองกำลังทหาร
เมื่อไม่กี่วันก่อน กลุ่มผู้ก่อการร้ายได้นำเข้าไปในโรงละครระหว่างการ
แสดงคอนเสิร์ตของวงอีเกิลส์ ออฟ เดธ เมทัล และกราดยิงใส่ผู้ชม
ซึ่งแน่นขนัดเป็นเวลาหลายนาทีก่อนที่ผู้ก่อการร้ายกลุ่มอื่นๆ โจมตีร้านอาหาร
หลายแห่ง และมีสองคนก่อเหตุระเบิดพลีชีพที่ด้านนอกของสนามกีฬา
สตาดเดอฟร็องส์ ค็นนั้นมีเพื่อนสองคนมากินอาหารที่บ้านเรา แม่ของ
โลเรนาเป็นคนแจ้งข่าวเรื่องนี้ ครั้งแรกโลเรนาไม่รับสาย ครั้งที่สอง
ก็ยังไม่รับ แต่การโทรศัพท์มาหลายหนดูน่าสงสัย สุดท้ายเธอจึงรับ
แม่เธอบอกคำว่า “เปิดทีวีสิ” ขณะเดียวกันนั้นก็มิข้อความหลังไหลเข้ามา
ในโทรศัพท์ของเราทุกคน พวกเราติดตามการรายงานสดอยู่เงียบๆ
กว่าหนึ่งชั่วโมง หลังจากนั้นเพื่อนทั้งสองก็กลับบ้าน เพราะนึกขึ้นได้
อย่างไรเหตุผลโดยสิ้นเชิงว่าต้องไปดูลูก ผมกับโลเรนาเปิดทีวีทิ้งไว้
อีกนาน แถบการรายงานข่าวสีแดงด้านล่างเลื่อนไม่หยุด แต่ถึงตอนนี้

¹ *Collapse* เขียนโดย Jared Diamond ฉบับภาษาไทยจัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์บีบีซี

ข้อความข่าวกวีนเข้าไปเข้ามา งานอาหารยังอยู่บนโต๊ะ เป็นชีวิตแล้ว ขณะนั้นอาการตกใจกลัวของเรามีสิ่งอื่นเข้ามาเพิ่มเติม นั่นคือความกลัวส่วนตัว และความรู้สึกโศกเศร้าอันเกิดจากการสูญเสียโดยที่ไม่ได้สูญเสียสิ่งใด ซึ่งแฝงตัวอยู่ในอะพาร์ตเมนต์ของเรามาหลายวันแล้ว ระบุให้ชัดก็คือ ตั้งแต่คืนที่เธอบอกว่า ไม่เอาอีกแล้ว และผมพลิกตัวไปอีกทาง

ผมกับจูลิโอเดินเล่นไปเรื่อย ๆ พักหนึ่ง ผ่านร้านนวดซึ่งติดกระจกทึบ ร้านเช็กส์ทอย และร้านขายอาหารเอเชีย จากนั้นเราเข้าไปนั่งในร้านหนึ่งที่บังเอิญเดินผ่าน โดยหันแก้ออกไปทางถนน เราสั่งเบียร์คนละแก้ว จูลิโอกลับไปคุยเรื่องหนังสือที่เขาอ่าน ซึ่งมีทั้งคู่มือการเผ่าระวังทางดิจิทัล ปรากฏการณ์อาหรับสปริง¹ และลัทธิประชานิยมใหม่ จูลิโออ่านหนังสือมากมายมหาศาล เขามองความเป็นจริงในแบบที่ซับซ้อนกว่าผมมาก และมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่าด้วย ตั้งแต่ผมรู้จักเขา เขาก็เป็นแบบนี้มาโดยตลอด สมัยเรียนมหาวิทยาลัย เขาเป็นผู้ประสานงานของกลุ่มที่ไปรวมกันในห้องบี 1 เป็นเวลาสองปีติดกัน ห้องนั้นอยู่ชั้นกึ่งใต้ดิน ติดโปสเตอร์ต่อต้านการใช้พลังงานนิวเคลียร์ และรูปถ่ายของโอเรียนา ฟัลลาซี² กับชื่อของเธอที่เขียนเป็น ORINA (ปัสสาวะ) ส่วนผมลงไปห้องบี 1 เฉพาะช่วงพักกลางวัน และเพียงเพื่อจะอยู่กับเขาเท่านั้น รวากับว่าแค่ได้อยู่ใกล้ๆ เขาก็พอที่จะทำให้ผมรับรู้สิ่งรอบข้างมากขึ้น และมีหลักการมากขึ้นเล็กน้อย

บนถนนเดอลาแกเต ผมนั่งจิบเบียร์ฟังเขาพูด ปล่อยให้จิตใจได้รับการชำระด้วยความรู้ความชำนาญอันไร้ข้อผิดพลาดของเขา รวมทั้งด้วยเสียงรถยนต์ และการเคลื่อนที่แบบบรวนของผู้คน ในช่วงเวลาสั้นๆ ที่การสนทนาเงียบลงนั้น เราทั้งคู่สายตามองไปทางอื่น ผมรู้สึกวุ่นวาย ในช่วงขณะนั้นเราเห็นเหตุการณ์เดียวกันเกิดขึ้นเบื้องหน้า คือมีผีชุดดำ

¹ Arab Springs หมายถึงการเดินขบวนประท้วงรัฐบาลที่เกิดขึ้นในโลกอาหรับอย่างต่อเนื่องระหว่างปี 2010-2011

² Oriana Fallaci (1929 – 2006) นักข่าวสงครามและนักเขียนชาวอิตาลี

ไหลออกมาจากฝูงชน แล้วชูสองแขนขึ้นฟ้าก่อนจะรัวปืนกลใส่ร้าน และเนื่องจากผมรู้สึกอยู่ลึกๆ ว่าตัวเองถูกขโมยอนาคตและไม่มีประโยชน์ ใจหนึ่งผมจึงหวังว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นจริงๆ มันเป็นความคิดฟุ้งซ่านที่โง่เง่าและน่าตำหนิ เต็มไปด้วยความสงสัยตัวเอง แต่ผมก็ปล่อยใจให้ใจคิดไป โดยไม่บอกจูลิโอ ผมไม่เคยคุยเรื่องลูกกับเขาเลย ที่ผ่านมาระหว่างสองคนคุยกันแต่เรื่องโลกภายนอก และพยายามหลีกเลี่ยงเรื่องของตัวเองมาโดยตลอด คงเพราะเหตุนี้กระมังมิตรภาพของเราถึงได้ยืนยาวเช่นนั้น

เช้าวันต่อมา ผมขึ้นรถไฟ RER B แล้วต่อรถเมลิไปเมืองเลอบูร์เกต์ ซึ่งเป็นสถานที่จัดการประชุม COP 21¹ การตรวจความปลอดภัยหน้าประตูทางเข้าชวนให้ประสาทเสียมาก แต่เมื่อผ่านเข้าไปได้แล้วจะไปไหนก็ได้ มีทั้งพาว์เลี่ยน ห้องประชุมขนาดเล็ก ขนาดกลาง การประชุมใหญ่และการประชุมย่อยที่แบ่งเป็นสี่ต่างๆ พนักงานต้อนรับพาผมไปดูห้องแถลงข่าวซึ่งมีโต๊ะให้นั่งทำงานพร้อมการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย และสิ่งจำเป็นอื่นๆ ผมแสร้งทำเป็นคุ้นเคยกับสิ่งที่ผมไม่คุ้นเคยเลย

สองสามวันต่อมา หลังจากเข้าฟังการอภิปรายในหัวข้อต่างๆ ซึ่งเลือกแบบสุ่มๆ ผมจำต้องยอมรับว่า ไม่มีอะไรให้เขียนเท่าไรนัก ในการประชุมมีการพูดคุยเกี่ยวกับอนุมาตรา วรรคบางวรรค และแม้กระทั่งคำเดี่ยวๆ ที่สุดท้ายแล้วจะไปอยู่ในสนธิสัญญา การแสดงความคิดเห็นเป็นไปแบบแข็งทื่อ หรือไม่ก็พูดกว้างเกินไป เรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นหัวข้อที่น่าเบื่อ ซ้ำ ไม่มีเหตุการณ์หรือโศกนาฏกรรมอะไรเกิดขึ้น ยกเว้นสิ่งที่จะเกิดในอนาคต แต่ความตั้งใจดีกลับมีมากจนล้น และนี่ก็คือปัญหาที่แฝงตัวอยู่ในภาวะฉุกเฉินด้านสภาพภูมิอากาศ ความน่าเบื่ออย่างร้ายกาจ การร่วมฟังการปรับแก้ข้อตกลงระหว่างประเทศยิ่งชวนให้เคลิ้มหลับ ผมควรเล่าถึงความคืบหน้าต่างๆ อย่างละเอียดยิบ แล้วนำเสนอมันในฐานะ

¹ การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ค.ศ. 2015

เป็นการเปลี่ยนแปลง แต่จะมีใครสนใจหรือ จะมีใครที่โหนสนใจ
ก็ในเมื่อตัวผมเองเป็นคนแรกที่จับหลักอยู่ในห้องประชุมแสงสลับเพราะ
อิมแซนด์วิชที่กินเข้าไปตลอดเวลา และเพราะการอภิปรายอันน่าเบื่อ
ของตัวแทนชาวเซเนกัล ชาวคิวบา และชาวทิเบตที่แต่งชุดประจำชาติ
มาร่วมประชุม

ห้าวันผ่านไป ผมเขียนบทความไม่ได้สักเรื่องเดียว ทางหนังสือพิมพ์
เริ่มถามผมว่าจะเอาอย่างไร “กำลังคิดอยู่ครับ” ผมตอบไปให้พวกเขา
สบายใจ “เกือบได้แล้ว”

ผมเล่าเรื่องนี้ให้จูลิโอฟังระหว่างมื้อค่ำ สิ่งที่น่าสนใจที่สุดที่ผมพบก็คือ
การจัดวางเก้าอี้ซ้อนกันเป็นหอไอเฟลขนาดมินิ แต่ผมรู้สึกว่ามันไม่พอ
ให้เขียนเป็นบทความ

“มินิแค่ไหน”

“สูงเท่านี้”

“ถ้างั้นก็ไม่พอ”

ผมทำสเก็ตให้เราสองคน เป็นสเก็ตในหอสุญญากาศซึ่งผมซื้อมา
จากซูเปอร์มาร์เก็ตออร์แกนิก ผมตั้งใจให้เป็นการแสดงความขอบคุณเขา
ระหว่างที่เกิดควันโขมง แต่จูลิโอก็ไม่ได้ทำอะไรเมื่อเขาเดินเข้ามา

“ก็จริงนะ สภาพภูมิอากาศเป็นเรื่องน่าปวดหัวจริงๆ” เขายอมรับ

ผมนึกว่าการสนทนาจะจบลงแค่นี้ แต่กลับไม่ใช่ หลังจาก
คิดใคร่ครวญอยู่ครู่หนึ่ง เขาพูดขึ้นว่า “นายน่าจะไปพบโนแวลลี เขาอาจ
เล่าอะไรที่แตกต่างออกไปให้นายฟัง”

“ใครหรือ”

“นักฟิสิกส์ เหมือนเรา”

“อายุเท่าไร”

“ไม่ถึงห้าสิบ เขาเคยสอนระเบียบวิธีทางคณิตศาสตร์สำหรับฟิสิกส์
ที่โรม ระหว่างการเรียนการสอนก็แสนจะน่ารัก แต่ร้ายกาจตอนสอบ
เมื่อก่อนเขาเคยต่อต้านทุนนิยมอย่างรุนแรง”

“เหมือนนายไชมัย”

จูเลียม “แย่กว่า ฉันมาเจอเขาอีกที่ปารีส ตอนนั้นเขาทำเกี่ยวกับโมเดลสภาพภูมิอากาศ เป็นอะไรสักอย่างที่เกี่ยวข้องกับเมฆ ถ้านายสนใจฉันติดต่อเขาให้ได้”

ผมคงชักโหล่ ทำทีว่าคิดใคร่ครวญ แต่ความจริงได้คว้าโอกาสนั้นไว้แล้ว อะไรก็ได้ทั้งนั้น ขอเพียงไม่ต้องเดินเตร่ไปตามพาวิลเลียนเสียงก้องในเมืองเลอบูร์เกต์อีกวัน โดยมีคำพูดซ้ำซากเกี่ยวกับการป่วยไข้ของโลกวนเวียนอยู่ในหัว

สิ่งที่ผมคิดไม่ถึงก็คือโนแวลลีให้ผมไปพบคีนันเลย ในร้านเบียร์บนถนนมงจ์ ผมเดินไป ถึงแม้ระยะทางจะไกลเกือบสามกิโลเมตรก็ตาม ผมดูโทรศัพท์ไปตลอดทาง พยายามรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ดร.ยาโคโปโนแวลลีให้ได้มากที่สุด แต่บนเว็บไม่มีข้อมูลอะไรมากเท่าไร สมัยนั้นเขายังไม่มีชื่อ (หรือเสียชื่อ) มากพอที่จะมีหน้าวิกิพีเดีย แต่เขามีเว็บไซต์ของเขาเอง โดยทำขึ้นอย่างหยาบๆ แบบคนที่เรียนรู้การใช้เวิร์ดเพรสด้วยตัวเอง เขาใส่รายชื่องานวิจัยชิ้นหลังๆ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาการระบบซับซ้อนที่เขาสอน นอกจากนั้นยังมีคลังภาพท้องฟ้ามืดครึ้มพร้อมคำบรรยายสั้นๆ ที่จำแนกประเภทการก่อตัวของไอน้ำ เช่น อัลโตสเตรตัส เซอร์รัส คิวมูลินิมบัส ชื่อเหล่านี้ผมเคยไม่ยอมจำเมื่อต้องสอบวิชาอุตุนิยมวิทยา เพราะมันแค่สามหน่วยกิตเท่านั้น

“ผมสั่งอาหารโดยไม่รอคุณ” โนแวลลีบอกผม โดยไม่มีทีท่าว่ารู้สึกผิดเลยแม้แต่น้อย “ผมนึกว่าคุณจะใช้เวลาน้อยกว่านี้”

“ผมเดินมา”

“จากเขต 14 นะรี”

เขาดูแปลกใจ แต่ก็ไม่ได้พูดอะไรอีก เขามองตามสายตาผมไปที่จานของเขาและอาหารกองโตที่อยู่ในนั้น

“เยอะไซ้ไหมล่ะ ผมตั้งใจมาที่นี่โดยเฉพาะ แม้ว่าเราจะไม่ควรกินแฮมเบอร์เกอร์ใหญ่ขนาดนี้ก็เถอะ เพราะมันทำให้มีการปล่อยก๊าซ

คาร์บอนไดออกไซด์ และที่สำคัญคือมันมีผลต่อหลอดเลือดแดง แต่ว่า อันนั้นมันเกินห้ามใจจริงๆ คุณดูสิ”

เขายกแฮมเบอร์เกอร์ขึ้นให้ผมดูด้านข้าง

“แต่ละชั้นแยกกันชัดเจน มีผักกาดหอม ชีส เนื้อ หัวหอม ไม่เหมือน แฮมเบอร์เกอร์ละๆ ที่เขาขายกันโดยทั่วไป คุณสังกัอันสิ”

“ผมกินมาแล้ว ขอบขอบคุณครับ”

“น่าเสียดาย”

เขากัดแฮมเบอร์เกอร์ขณะที่ผมใช้เวลาระหว่างนั้นศึกษาเขา ท่าทาง เขาดูเหมือนล้าเล็กน้อย แบบนักวิทยาศาสตร์บางคนเมื่อถึงจุดสูงสุดของหน้าที่การงาน สมัยหนุ่มๆ เขาคงปล่อยตัวเหมือนนักศึกษาฟิสิกส์ จำนวนมาก (รวมทั้งผมด้วย) แต่ตอนนี้ดูเหมือนเขาจะให้ความสำคัญต่อการแต่งกายพอสมควรทีเดียว

“คุณรู้จักเคสส์เลอร์ซินโดรมไหม” เขาถาม ผมส่ายหน้า “จูเลีย บอกผมว่าคุณอยากคุยเรื่องการสิ้นสุดของโลก อันที่จริงก็เหมือนกับ ทุกๆ คนในเวลานี้นั่นแหละ แม้ว่าเราควรระตระหนักเสียก่อนว่า สิ่งที่เรา พูดถึงนั้นไม่ใช่การสิ้นสุดของโลก แต่น่าจะเป็นการสิ้นสุดของอารยธรรม มนุษย์เสียมากกว่า ซึ่งมันแตกต่างกันมาก อย่างไรก็ตาม ระหว่างที่ผม รอคุณอยู่ที่นี้ ผมนึกถึงเคสส์เลอร์ซินโดรม”

เขาดูคราบมายองเนสจากนิ้วชี้ก่อนหยิบโทรศัพท์มาหาภาพ

“คุณเห็นอะไรในนี้”

“ยูเอฟโอหรือ” ผมลองเดาเล่นๆ

“ยูเอฟโอ โอ้เลย นั่นคือสิ่งที่พวกคุณเรียกกัน แต่น่าเสียดายว่า ยูเอฟโอไม่มีอยู่จริง และนี่ก็เป็นภาพที่ถ่ายจากของจริง มันคือดาวเทียม ที่บริษัทอินเทอร์เน็ตรายใหม่รายหนึ่งของจีนปล่อยขึ้นไปอย่างต่อเนื่อง คุณนึกไม่ถึงหรือว่ามีโลหะปริมาณมากแค่ไหนลอยอยู่เหนือหัวเรา เราทำให้อวกาศระดับต่ำแน่นเสียแล้ว”

เขาหมุนแฮมเบอร์เกอร์ ยังคงจัดการกับบริเวณขอบ เขาคงอยากเก็บ

ตรงกลางซึ่งอรร่กว่าไว้กินตอนสุดท้าย

“คุณลองนึกภาพว่ามีสลักเกลียวสักอันหลุดออกจากดาวเทียมดวงใดดวงหนึ่งนั่น สลักเกลียวมันน่าจะหลุดเรื่อย ๆ อยู่แล้ว ถูกไหม สลักเกลียวอันนั้นเคลื่อนที่ด้วยความเร็วประมาณสามหมื่นกิโลเมตรต่อชั่วโมง ลูกกระสุนดี ๆ นี่เอง ด้วยความเร็วระดับนั้นมันเจาะทะลุเหล็กกล้าหนา ๆ ได้เลย คราวนี้ให้คุณนึกภาพว่าสลักเกลียวพุ่งไปโดนดาวเทียมอีกดวง และดาวเทียมดวงนั้นก็แตกเป็นเสี่ยง ๆ ทำให้กระสุนโลหะพุ่งกระจายออกไปเป็นจำนวนมาก และชนดาวเทียมดวงอื่น”

“ปฏิกิริยาลูกโซ่”

“ถูกต้อง ปฏิกิริยาลูกโซ่ สุดท้ายแล้วบรรดาวัตถุหมุนวนเหล่านั้นจะไปจบที่ไหน ไม่มีใครรู้เลย แต่บางส่วนอาจตกลงสู่พื้นโลก เหมือนมีดาวเคราะห์น้อยตกลงมาเป็นहांฝน เราเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า เคสส์เลอร์ซินโดรม แล้วคุณรู้อะไรไหม นั่นคือภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นจริง ๆ คนไม่คิดเรื่องนี้กันเพราะไม่รู้ รู้แต่พวกที่ยิงดาวเทียมขึ้นไป พวกเขาถึงได้เอาเงินไปสร้างที่หลบภัย แต่ผู้คนที่นั่งอยู่ตามโต๊ะเหล่านี้ไม่รู้ ตอนนี้สิ่งที่อยู่ในหัวของทุกคนคือรัฐอิสลามและภาวะโลกร้อน แต่ความจริงแล้วมีภัยพิบัติที่มีแบบฉบับกว่านั้นมากมายนับไม่ถ้วน ภัยแล้งเอ๋ย มลพิษทางน้ำเอ๋ย โรคระบาดเอ๋ย” เขาพูดถึงโรคระบาด เขาพูดถึงโรคระบาดจริง ๆ! “การแข็งขันของปัญญาประดิษฐ์ แน่แน่นอนนอกเหนือไปจากภัยอื่นๆ ที่เรารู้สึกว่าล้าสมัยไปแล้ว เช่น ฤดูหนาวนิวเคลียร์¹ เพื่อนเก่าของเรา”

ระหว่างฟังเขาพูด ผมนึกถึงพ่อผมขึ้นมาแวบหนึ่ง พ่อเดินตามแม่ไปทั่วบ้านในวันอาทิตย์ราวกับเป็นโดรน ตามไปในห้องซักรีด บนระเบียงในครัว โดยไม่หยุดพูดถึงวิกฤตน้ำมัน มลพิษทางอากาศ และมลภาวะทางแสง ภัยพิบัติรายเดือน ผมนึกสงสัยว่าโนเวลลีก็เป็นสามีแบบนั้นเหมือนกันหรือเปล่า และจริงๆ แล้วผมเองก็เป็นสามีแบบนั้นด้วยหรือไม่

¹ หมายถึงสภาพภูมิอากาศของโลกอาจหนาวเย็นเป็นเวลายาวนานหลังการเกิดสงครามนิวเคลียร์ ส่วนหนึ่งเพราะหมอกควันหนาที่บจะสะสมตัวอยู่ในชั้นบรรยากาศ

“แล้วเมฆล่ะ” ผมถามเขา

โนเวลลีเบะปาก

“เมฆเป็นเรื่องซับซ้อน เมฆที่อยู่สูงๆ จะกักเก็บความชื้นไว้ จึงมีส่วนทำให้โลกร้อนขึ้น ส่วนเมฆที่อยู่ต่ำๆ ก็สะท้อนแสงอาทิตย์ เลยทำให้โลกเย็นลง ให้ทั้งคุณและโทษในเวลาเดียวกัน ก็เลยยุ่งุ่นวาย บางคนมีความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศจะทำให้โลกของเราไม่มีเมฆ ท้องฟ้าแจ่มใสทั้งกลางวันและกลางคืน ปีละ 365 วัน คงมีคนชอบ แต่ผมไม่ชอบ”

“ผมเห็นคุณเก็บรวบรวมภาพถ่ายไว้บนเว็บไซต์”

“เป็นการจัดประกวดสำหรับนักเรียนนะ ให้ถ่ายรูปเมฆที่น่าสนใจ แต่เปิดให้บุคคลทั่วไปเข้าร่วมด้วยนะ คุณจะเข้าร่วมก็ได้”

“ผมไม่ถ่ายรูป”

“ก็แล้วแต่คุณ”

ผมเล่าให้ลูกว่าเราคุยอะไรกันอีกในคำวันนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะเราคุยกันนาน ตอนแรกด้านนอกของร้านเบียร์ ใต้ไอริชฟาว์จากฮีตเตอร์รูปเห็ดแบบใช้ก๊าซ ต่อมาก็บนถนน โดยเดินเลียบสวนพฤกษศาสตร์ฌาร์แดงเดป็ลียงต์ ที่แน่ๆ คือเราคุยกันเกี่ยวกับการประชุมสหประชาชาติซึ่งโนเวลลีฝากความหวังไว้เพียงเล็กน้อย และพูดถึงความกลัวหาที่เราทั้งคู่มีต่อฟิสิกส์บางสาขาที่ไม่เชื่อมโยงกับโลก และแน่นอน หลังจากคุยกันไปสักพัก เขาถามผมว่าผมกำลังสัมภาษณ์เขาอยู่หรือเปล่า

“คิดว่าไม่นะ ไม่เชิงว่าสัมภาษณ์”

“คุณจะสัมภาษณ์ผมก็ได้นะ” เขาบอก และในขณะนั้นผมก็รับรู้ว่ามีคามหลงตัวอยู่ในการพูดคุยเกี่ยวกับการสิ้นสุดของโลก

เมื่อเดินไปได้สักพักเขาก็ถามผมว่ามีลูกหรือเปล่า ผมถามกลับทันทีแล้วเขาล่ะ มีสองคน คนที่สองค่อนข้างห่างจากคนแรก ซึ่งตอนนี้อายุ 7 ขวบแล้ว ผมออกความเห็นว่าการมีลูกอาจเป็นสิ่งย้อนแย้งหากเรามองเห็นอนาคตในแบบที่เขาเห็น ผมรู้สึกเกร็งขึ้นมาเล็กน้อยอย่างไม่ตั้งใจ

โนเวลลีตอบว่า เราจะผ่านพ้นสิ่งต่างๆ เหล่านี้ไปได้อย่างไร หากไม่หวังในตัวลูก

เมื่อไปถึงประตูตึกที่เขาอยู่ เราไม่รู้จะคุยเรื่องอะไรกันต่อ ในช่วงสิบนาทีก่อนหน้านี้เราเดินไปเฉยๆ ผู้คนบนถนนหายไปหมดแล้ว ความเงียบทำให้ผมรู้สึกกลัวการก่อการร้ายขึ้นมาอีก จึงคิดว่าหากลับจะหลีกเลี่ยงรถไฟใต้ดิน แม้ว่ามันจะไม่มีเหตุผลเท่าไรนัก การก่อการร้ายแบบพลีชีพต้องมีผู้ลงชน ต้องทำให้เกิดเหตุการณ์ที่น่าตื่นตะลึง

“แล้วคุณทำงานอะไรหรือ” โนเวลลีถามผม ราวกับว่าความสงสัยนั้นวนเวียนอยู่ในหัวเขามาตลอดค่านั่น

“ผมเป็นนักเขียน”

“จูเลียบอกว่าคุณทำงานให้หนังสือพิมพ์”

“ผมทำงานให้สำนักพิมพ์ แต่ผมเป็นนักเขียน”

อะไรบางอย่างทำให้ผมรู้สึกเสียใจ เหมือนกับว่าผมเข้าใจความหมายของคำคิन्नนั้นผิดไป และโนเวลลีก็ปฏิบัติต่อผมแบบทั่วๆ ไป ตั้งแต่เรื่องเคสส์เลอร์ซินโดรมเป็นต้นมา เป็นความรู้ที่ดูหวิวหว่าซึ่งเขาคงนำเสนอต่อนักศึกษาของเขาในแบบเดียวกันนี้

เขาหยิบกุญแจ เปิดประตู

“ฉันก็ขอให้คุณโชคดีกับบทความที่จะเขียนนะ คุณมีเบอร์ผมแล้วนี่ ถ้าต้องการอะไรเพิ่มเติมก็บอกได้”